

DIJALI NA EDEN NAROD I EDNA CIVILIZACIJA

ed plesalo šerer, na to se prijavljajo i Sengor.

~~Za prav pat maledonkiot, odnesno jugoslovenskiot citatel ima možnost da se prične i da navleže vo evropskiot poetski svet na Leopold Sedar Sengor preko eden pokompletan izbor od negovoto bogate poetsko tvorstvo. Sengor ne im~~

60

la e nepoznat na našite citateli. Sengor im često hlesnuvalo na stranici-
od negovata poezija
pocelosno predstavuva-
ija poetska matica gi
nieto ne samo na eks-
ubaviot zbor. Vo poezi-
"Pesni
od tomineta", stana poznat vo celiot svet, oživuvasat divite ubavini na crniot
kontinent, legendite i veruvanjata, običajite i nezgrapčite. I na živite sovre-
Eden duhoven svet, lo-
Sengor kaže što e krajot na Severite vo Senegal, izra-
dimenzii i univerzalno značenje. So
Sengor go preobrazuva ovoj svet vo isključiv poets
nadvorešni, da ne re-
i atraktiven, stre-
Sengor uspeva da i dade
vrednosti na crniot konti-
sumite i

A. Могов:

за Н. С. Сентор

- Друштво -

11 март 1959

Kako što e Sengor mošt da se dubet vo neizmernite dlabini na
da izlezat so poraki
uloga. Matrija, katet ala-
vstavuva sila: vrata na
za vjake tako vali, naj-

~~DIJALI NA EDEN NAROD I EDNA CIVILIZACIJA~~

~~Za prv pat nekdedenskiot, odnosno jugoslovenskiot citatelj ima možnost da se sretno i da navleže vo čudesniot poetski svet na Leopold Sedar Sengor preku eden pokompleten izbor od negovoto bogate poetsko tvorestvo.~~ Sengor ne im e nepoznat na našite čitateli. Negovoto ime često blesnuvalo na stranicite na jugoslovenskite revii i spisanija ili vo izborite od negovata poezija pečateni vo našata zemja. No sega e napraven obid za edno pocelosno predstavuvanje na ovoj ^{golem} ~~nesomneno največen~~ poet na crna Afrika, čija poetska matica gi zaplisnuva site poetski kontinenti i go privlekuva vnimanieto ne samo na ekspertite i kritičarite, tuku i na najobičnite ljubiteli na ubaviot zbor. Vo poezijata na avtorot na čudesnata "Crna žena", preku koja zaedno so drugite "Pesni od temninata", stana poznat vo celiot svet, oživuvaat divite ubavini na crniot kontinent, legendite i veruvanjata, običaite i senzibilitetot na živite sovremenici i damna umrenite praroditeli od negoviot roden kraj. Eden duhoven svet, lociran na mal geografski prostor kako što e krajot na Sererite vo Senegal, izra-
snuva pred naši oči vo svet so univerzalni dimenzii i univerzalno značenje. So magičnosta na poetskiot zbor Sengor go preobrazuva ovoj svet vo isključiv poetski univerzum, sekomu blizok i dostapen. Otfirlajki gi site nadvoredni, da ne receme turistički belezi što go pravat za mnogumina privlečen i atraktiven, stremejki se da go otkrije vnatrešnite svojstva i sostojbi, Sengor uspeva da ni dade edna svoja poetska vizija na duhovnite branuvanja i vrednosti na crniot kontinent, rastreperen od živi boi i svetlini, neobični šumovi i krikovi vo šumite i savanite, dlaboki i neumorni udiri na srceto i krvta.

Samo poeti, kako što e Sengor možat da se nužnat vo neizmernite dlabini na dušata i duhovniot svet na svojot roden kraj i od nego da izlezat so poraki za seto čoveštvo.

Sengor e roden na 9 oktombri 1906 godina vo Zoal-la-Portigez, malo mesto vo denešen Senegal, na bregot na Atlantski okean. Toj kraj e naselen od od plemeto Serer, na koe mu pripađa i Sengor.

Tatko mu e bogat zemjodelec i stočar koj održeval prisni i prijateljski vrski so kralot na Sin, Kumba N'Dofen. Iako ovie vrski, spored kažuvanjata na Sengor imaat poveke poetski i romantičen, odošto politicki karakter, tie se pak sve dočat za ugledot i avtoritetot što goj gi uživa megu Sererite. Imotnata sostojba na tatko mu go osloboduva od teški polski raboti i čuvanje na stoka. Vo toj pogled Sengor ne ja deli sudbata na decata od divinata, ili kako vo Senegal se veli, od brusot. No detskite godini ke ostavat neizbrislivi tragi vo zivotot i tvorstvoto na poštoto. Detstvoto stanuva za nego opsesija. Često vo sredbite i razgovorite toj se navraka na godinite pominati vo Zoal i toa vreme go narecuva "Carstvo na detstvoto". Toa ne e samo vreme koga vo negovoto sećavanje za sekogaš se vrežuvaat ubavinite na brusot, tuku i koga so svoje ljubopitni oči ja zabeležuva siromaštijata na crnite selani i odlučuva da stane sveštenik ili profesor, za da može da im pomogne. Zboruvajki za svojata poezija, toj veli deka site sustestva i nesta što gi evocira vo pesnite se od negoviot kraj: "Nekolku sela izgubeni megu ramna zemja što ja pokriva moreto za vreme na plimite, drvje i polinja... Dovolno e da gi spomnam pa da oživee carstvoto na detstvoto i citatelot zaedno so mene da pomine niz "sumite naxsimbolite". Tamu živeev nekogaš so ovčarite i selanite... Živeev vo toa carstvo, go gledav so moi oči, so moi uši gi slusav fabuloznite sustestva od onaa straha na neštata: sumskite duhovi Kus vo tamarinite, krokodilite-čuvvari na izvorite, lamantinite što peeja vo rekite, mrtvite od selata, praroditelite što mi zboruvaa i me povikuvaa kon naizmeničnite vistini na denot i nokta."

Do sedumgodišna voзраст Sengor živee vo brusot, vo direkten kontakt so afričkoto opstestvo, vo koe matrijarhatot ima dominantna uloga. Matrijarhatot duboko vlijae na senzibilitetot na mladiot Sengor. Toj se čuvstvuva silno vrzan za majkata i za site rodnini po nejzina linija, a vo prv red za vujkoto Toko Váli, najstariot prestavnik vo matrijarhalното steblo na majka mu.

So vujkoto toj pominuva mnogu denovi,gi zapoznava ubavinite na svojot kraj i gi dobiva prvite poimi za životot i svetot. Vo konteks na eden takov život vo familijata,može da se svati ulogata i mestoto sto Sengor i go opredeluva na ženata vo svoeto poetsko tvoreštvo.Za ne^{na}ženata ,toj e sekogaš poln so voshit i počit i se trudi da gi pronajde najadekvatnite poetski zborovi za da gi opee nejzinite kvaliteti. Sengor objasnuva deka vo crna Afrika ženata ima prvenstveno mesto vo životot na familijata.Zenata e "neprekinlivost" na familijata,daril^{ta}ka na životot,izvor na vitalna sila i čuvar na kukata,odnosno poveritel na minatoto i garant za idninita na klanot.I do deneska kaj Sererite od Sin preziminjata na decata se davaat po majkata.Sengor veli:"Za lugeto od moeto selo ,jas sum sekogas Sedar Niilan-Sedar(sin na) Niilan.

Se razbira ,tatko mu na Sengor e ljubomoren i nezadovolen poradi čestite otsustvuvanja na Sengor i sredbite so vujko mu Toko Vali.Toj cesto mu se zakanuva na sinot deka ke go isprati vo učiliste na melite.

Ovaa svoja zakana toj ja ostvoruva 1913 god. i go ispraka sinot vo učilisteto na katolickite misioneri vo Zoal,građce nedaleku od negovoto rodno selo. Vleguvanjeto vo ova katoličko učiliste oznacuva kraj na bezbriznite detski godini Vo učilisteto toj se cuvstvuva mnogu osamen i mečtae za okeanot i polinjata,a navečer gi sluša vo svojata bujna fantazija živite i veseli pesni i pesnite za kopnezot i makata na lugeto od negoviot roden kraj. So ostanatite učenici Sengor raboti na polinjata zaseani so kikiriki i manioka,gi čuva stadata i se grizi za odgleduvanje na tropskite rastenija,no vo isto vreme,toj uci francuski,gi dobiva prvite poimi za prirodnite nauki,Ipochuva da go izucuva i latinskiot jazik.

Po nekolku godini 1922 god. Sengor vleguva vo koledžot na seminarijata Liberman vo Dakar.Dakar e vo toa vreme glaven grad na Francusaka Zapadna Afrika, krajna zeleznička stanica i važno pristanište.Dakar togas broji 20.000 žiteli,site francuski građani,aniven pratenik e Blez Dijanj.Ostanatoto naselenije na Senegal, beše sosema obespraveno i potčineto na Francija,pod uprava na tradicionalnite suvereni.

I tuka Sengor se čuvstvuva osamen. Saka da se opredeli za poziv na sves-
tenik, no direktorot na seminarijata mu ukazuje deka nema darba za toj poziv.

Sengor ja napušta seminarijata i preminuva vo gragansko uciliste kade u-
spesno go prodolzuvaa svoeto skoluvanje. Profesorot po starogrčki jazik Prat, ne
samo sto ja razviva ljubovta na Sengor za ovoj predmet, tuku vlijae na nego, ot-
kako ke go ke go završi srednoto uciliste, da zamine na studii vo Pariz. So sti-
pendijata što toj mu ja obezbeduva od francuskite vlasti i so materijalnata
pomoš na eden od vujkovcite, toj zaminuva za Pariz 1928 god. so sto započnuva
nova etapa vo negoviot zivot.

+ + +

Sengor pristiga vo francuskata metropola vo bremeto koga dvizenjeto za
za renesansa na crniot čovek i svet počnuva da gi osvojuva pariskite umetnicki
i kulturni sredini. Ova dvizenje za renesansa na crniot svet e vrzano za poč-
etokot na dvassetiot vek.

Vo početokot na ovoj vek samo tri africki drzavi bea nezavisni: Etiopija,
Maroko i Liberija. Siot ostanat kontinent bese podelen megu evropskire sili. So
toa Afrika bese dovedena vo direktna zavisnost od Evropa; no i vo kontakt so
zapadnata kultura. Africkite patnici "otkrivaa" novi svetovi- Evropa, Amerika, A-
zija, se zapoznavaa, so novi idei, a toa pridonese na horizontot da počne da se
ocrtava edna nova era. Ukinuvanjeto na ropstvoto dade silen pottik na dvize-
njeto za renesansata na crniot svet. Nasekade se formiraa organizacii za odbrana
na pravata na crniot čovek. Crniot čovek počna da se budi od svojot dlabok son
i da bara izlez od povekevekovnata letargija. Toj postepeno stanuva svesen za
svojata individualnost i istapuva so baranje na sloboda.

Na pragot na ovoj vek, procesot na buđenjeto na svesta kaj crniot
čovek e opsta pojava. No najznacaen element na taa svest e noviot humanizam i
usetot kon antičkoto paganstvo. Crniot čovek go glorificira svoeto minato, izgu-
beno vo maglite na minatite vekovi i nedamna povtorno otkrieno. Se čuvstvuva

gord sto e naslednik na edna čudesno bogata civilizacija. Toj konečno soznava deka Afrika ne e kontinent bez kultura i civilizacija, taa iskrснуva pred nego kako izvor na inspiraciji na drugite kulturi i živ muzej na starite civilizaciji.

Sengor e strasen privrzenik na ideite na renesansata. Spored nego čovek moze najdlaboko i najavtentичno da se otkrie preku negovata umetnost. Za da se razbere dušata na narodot, treba prvin da se prouči negovata umetnost. Egzotичnata prestava za Afrika poleka mu go ostapuva mestoto na naučното istrazuvanje. Istrazuvanjata se sestrani od folklorot, religioznite veruvanja i rituali, do ustrojstvoto na opštествoto. Vo početak Senegal kako najznacajno uporište na francuskiot kolonijalizam go privlekuva vnanie-to na istrazuvачite, no toa postepeno se proširuva i na ostanatite delovi na na kontinentot. Se publikuvaat bajki, basni i legendi sobrani od razni sobirači, a osobeno se interesni delata "Crn Dekameron" i "Africka umetnost".

Etnografskite istrazuvanja vo Afrika odigraa ogromna uloga vo prigrotovuvanjeto na povolen teren za literaturnoto tvoreštvo na Sengor i na negovata generacija. Pridonesot na crniot svet vo svetskata umetnost počnuva otvoreno da se priznava. Kubizmot, delumno inspiriran od africki temi, odigruva posebna uloga vo priznavanjeto na crneckata umetnost. Pablo Pikaso so svoeto tvoreštvo otvori nova etapa vo modernoto slikarstvo i vo poznavanjata na africkata umetnost. Evidentno e i africkoto vlijanie i vo negovite skulpturi. Vo slikarstvoto i vo skulpturata, isto kako i vo tradicionalnata africka umetnost, Pikaso ja razbiva fizičката forma za da podobro gi opfati bitnite kvaliteti na subjektot što ne se naoga ni vo vremeto, ni vo prostorot, tuku vo bestelesnata vešnost. Za Gijom Apoliner, kako teoretičar na kubizmot i golem poznavач na crneckata umetnost, Sengor veli deka e "og-nen misioner na umetnickite kreacii na africkiot duh".

Vo edna svoja statija napisana 1947 godina André Žid zboruva za tri perioda i tri stava što ovozmožuvaat napolno da se razbere africkata umetnost. Prvot period e ~~izučuvanje~~ istražuvanje na ovaa umetnost, potem doaga periodot na blagonaklonet odnos kon nea i najsetne period na razbiranje na ~~razbiranje~~ na taa umetnost, koga taa ne bara samo da i se pomogne da se izdigne i postepeno ~~postepeno~~ da se izučuva, tuku bara i od nea da se uči. Tretiot i posledniot period, periodot na Sengor i literaturnoto tvorestvo bese ovozmožen vo početokot na ovaj vek so etnoloskite istražuvanja i sorabotkata na evropskite umetnici.

Vo dvaesetite godini na ovoj vek interesot za crneckata umetnost e mnogu golem. Umetnicite kako Gijom Apoliner, Zan Kokto, Pol Gijom, Pablo Pikaso i drugi, go soopštuvaa svoeto mislenje za crneckata umetnost vo publikacijata "Akcijska". Interesot za taa umetnost, kako i mejziniot rastež ovozmožija nagradata "Gonkur" za literatura da mu se dodeli na pisatelot crnec René Maram za romanot "Batuala".

Interesot na Evropa za crneckata umetnost se ogleda i vo studiite na André Žid i negovite razmislivanja za africkata muzika, literatura, skulptura i slikarstvo. Se javuvaat se pogolem broj pisатели crnci kako sto se Etijen Lero, Emé Sezer, Pol Nizer, Birago Diop i drugi, vo čii dela se čuvstvuva sila i strast, nežnost i surovost, kako i dlaboka povrzanost so nivnite zemji i plaminja od čija stcevinja ja crpat svojata umetnička inspiracija.

* + +

Za vreme na prestopot vo Pariz Sengor se zapoznava so poveke intelektualci od Indokina, Antilite i Francija. Vo širokiot krug na pozkânici i prijатели posebno mesto zazema Antilecot Emé Sezer so kogo Sengor ja svrzuva svojata tvo-
rečka karijera. Sengor go prosiruva svojot duhoven horizont. Na nego silno vlijae deloto "Otkornata" od Moris Bare, a svetot na Moris Prust so negovoto večno baranje na izgubenoto vreme i na detstvoto istanuvaat i negova opsesija. André Žid

MARSEL

so delata "Patovanje vo Kongo" i "Vračenje od Čad" mu gi odkrijaat site zloupotrebi, nepravdi i mahinacii na kolonijsalizmot. No vo isto vreme, Sengor ja odkriva vistinata deka i pripaga na crnečkata civilizacija, gi odkriva vrednostite na civilizacijata na svoje praroditeli, gi prifaka i gi oploduva vo sebe. Vo nego se raga svesta ne samo deka e crnec, tuku i Senegalec, deka mu pripaga na edno opštestvo sto e sosem ~~raz~~ poinakvo od ona vo koe se naoga. Toa ja pothranuva istovremeno i gordosta i rasnata inferiornost, ne samo kaj nego, tuku kaj cela edna generacija studenti od Afrika i Antilite. "Nie se potpiravme na rabotata na antropolozi", veli Sengor vo statijata "Negritidot i marksizmot" napisana 1962 godina. So poetot Emé Sezer gi proglasija crnite luge za "prvorodeni sinovi na zemjata". "Zar ne dominiravme so svetot na Neolitot, zar ne gi oploduvavme civilizacii na Nil i Euftrat pred da staneme nevinii zrtvi na belite varvari?... Koga go deklariravme ~~ta~~ ova, nie ja imavme iskrenosta i strasta na mladosta. Sé sto imase bela Evropa ni beše bezizrazno: nejznoto svakanje, umetnosta, ^uženite". Mesto evropskiot način na mislenje, mladiot Sengor ja prifaka crnečkata emocija, ja otfirla logikata na belite i se opredeluva za crnečka intuicija. Vo statijata "Kako stanavme toa sto sme" Sengor so nedoverba zboruva za evropskete vrednosti. "Mismevme i zboruvavme deka smec crnci, sol na zemjata, deka sme nositeli na poraka sto nikoj drug ne bi mozel da ja iskaze".

Vo toa vreme sengorovite poznavanja na Afrika i crniot svet sepa se skromni. Sredbite i druzenjata so Emé Sezer i drugite crni studenti ja proddlabuvaa vo nego svesta za africkoto poteklo i pripadnost na africkiот kontinent. No učiliste sto go formira i sto go voveduva vo crnečkata civilizacija e grupata ~~skol~~ sobrana okolu "Revija na crniot svet". Ovaa revija izleguva od noemvri 1931 do april 1932 a dvojazicno, na francuski i na angliski i donesuva literaturni prilozii od Antilite, Afrika i Amerika, kako i prilozii za crniot svet voopsto. Iako bea publikuvani samo šest broevi, ova revija prestavuva vistinska mala ~~revija~~ enciklopedija na crnečkata literatura na vremeto i objava na kulturnata renesansa na crniot čovek.

"Revija na crniot svet" odigruva goleva uloga vo svakanjata na Sengor.

Nejzinoto pleđoaje za "materilalno~~ka~~, intelektualno i moralno usovrsyvanje na ~~kulturi~~ covestvoto" stana baza na Sengorovata ideja za sredbata i megusobnoto vlijanje na kulturite i civilizaciite, ideja mnogu pati potoa koristenata od Sengor. Toj izgradi koncepcija za ulogata na crneckata inteligencija: odbrana i ilustracija na crnečko africkata kultura. Stanuvajki vo odbrana na taa kultura, toj istaknuva deka ne se raboti za toa Evropa da gi svoi africkite obicai i domorodeckite institucii, tuku se raboti za vzaemno i razumno oplpduvanje na kulturite i civilizaciite. So svojot sopstven tvorečki primer toj pokažuva kako go zamisluva toa oploduvanje. Vladeejki go francuskiot jazik do sovršensstvo, vo negovite stihovi pišuvani na toj jazik, oživuva svetot na negoviot kontinent, na negovite praroditeli. Na tój naćin Sengor pravi uspesen spoj na dve kulturi, na dve jazicni sredina. Taka pisatelot na svoeto literaturno dolo mu dava africka dimenzija i preku toa vrsi odbrana i ilustracija na crneckata civilizacija.

Sengor stanuva protiv asimilacijata sto prestavuva pasivna imitacija na modelot.

Toj i negovite prijateli izbiraat eden nov pat, pat određen od edna svesna i upravuvana postapka.

+ + +

Svojata prva poetska zbirka "Pesni od temninata", Sengor ja objavuva 1945 godina. Pesnite zastapeni vo ovaa zbirka, proniknati so eden dlabok i suptilen lirizam, otkrivaat eden nesekojdnevan poet, cij duh nemože da se potćini na nikakva dogma, pravila i kanoni. Potoa sledat zbirkite: "Crni pričesti" 1948, "Pesni za Naet" 1949, "Etiopiki" 1956, "Nokturna" 1961 i "Pisma od ivernažot" 1972 god. Sekoja od ovie zbirki nosi svoje posebno obelezje i presaviva dragocenost vo riznicata na svetskoto poetsko tvoreštvo. Poslednata zbirka "Pisma od ivernažot" nosi pečat na sekavanja na poet kojmnogu znae, mnogu videl, patuval, doživela, taa e izrazna negovoto iskustvo, filozofija i refleksivnost. Taa prestavuva sinteza na

negovoto tvorestvo i^jja nosi svežinat^a na mladost^a i mudrost^a na godinite.

Posebno vnimanie zaslužuva "Antologija na novata crnečka i malgaska poezija na francuski jazik" od SEngor, so predgovor od Zan Pol Sartr "Crniot Orfej". Pojavata na ovaa na ovaa antologija e nastan od prvoiz~~ap~~peno znacenje ne samo poradi zastapenosta i vrednosta na poetskite prilozⁱ sto ovozmozuv^aat edno siroko sogleduvanje na literaturnite dostiganja vo ovoj del na svetot, tuku i poradi toa sto ovaa lirski i poetska sinfonija vo svojot pottekst go nosi duhot na Negritidot.

Zborot Negritid za prupat go upotrebuvaat Sezer i Damas vo 1934 godina vo edinstveniⁱot broj na spisanieto "Crn student". No ovoj zbor izleguva od t^esniot krug na izvesnosta duri 1939 godina koga Emé Sezer i Leon Damas go razrabot^uvaat konceptot na NN Negritidot, go obnaroduvaat i gi lansiraat osnovnite postavki. Sengor go prifaka Negritidot i vrz negova baza ja koncepira svojata Antologija.

Sartr vo predgovorot "Crniot Orfej" veli deka Negritidot prestav^uva reakcⁱja protiv beliot svet, prirodno i neizbežno sprotistavuvanje na privilegiite na belite, Crniot čovek, dolgo vreme tretiran od kolonizatorskata politika i kultura samo kako predmet i objekt, počnuva da osoznava deka postoji vo politikata i opsteštvoto. Sartr dodava deka Marksizmot na 19 vek i Pariskata Komuna od 1870 godina ja razb^uduvaat svesta na proleterijatot od Evropa koj e žrtva na kapitalistič^koto opsteštv^o. Negritidot odbeležuva budenje na crniot čovek i negovo osoznavanje. No, Sartr pravi razlika megu ovie dve osoznavanja. Budenjeto na svesta na proleterijatot ne e vrakanje vo samiot sebe, dodeka vo slučajot na crniot čovek situacijata e istovremeno i različna i analogna. Spor^ed Sartr, belite proleterⁱ sakaat da gi urnat kapitalistite na niven sopstven teren, odnosno vo stopanstvoto, industrijata i vo site oblasti na modernata ekonomija. Crniot čovek se is prava, pred sé, pred edna lična i subjektivna nepravda

što mu e zadadena ,se isprava pred rasizmot što go zasega vā negovoto najdla-
boko bitie. Toj treba da deluva za da gi ukine posledicite od ovie dlaboki na-
vredi i da gi obnovi vrednostite i iskustvata na rasata.) He

Negritidot za Sartr e sustinska reakcija vo edna istoriska situacija.

Toj e istovremeno pojdivna točka, ^{Realizacija} reakcija i nadminuvanje. Pojdivna točka e
kako sprotistavuvanje na rasizmot na belite, realizacija-kako čuvstvo na gor-
dost zaradi pripadnost na crnata rasa, nadminuvanje-zosto migot na ovaa rea-
lizacija označuva možno ukinuvanje na razlikite pomegu rasite. Po Sartr, Ne-
gritidot vodi vo samouništvanje, toj e premin a ne kraj, sredstvo a ne cel.
"Vo momentot koga Crniot Orfej ja gušnuva Euridika, toj čuvstvuvu kako taa
se pnesvestuva vo negovata pregratka! Sartr Negritidot go narecuva "Anti-rasi-
sticki rasizam". Nadminuvanjeto na Negritidot što go proreknuva Sartr oznacu-
va prerastuvanje vo humanizam. Anti-rasistickiot rasizam na Negritidot i star
rior rasizam na belite ke se neutraliziraat vi ke dovedat do razbiranje i
ljubov megu lugeto.

Vo početok Sengor ne ja saka ~~ne ja saka~~ i ne ja prifaka ovaa
ocekka na Negritidot. Po dolgo molčenje toj istapuva na Sorbona vo 1961 g.
vo odbrana na Negritidot i megu ostanatoto veli: "Zan- Pol Sartr nema sosema
pravo koga vo "Crniot Orfej" Negritidot go definira kako "Anti-rasisticki ra-
sizam", no sekako ima pravo koga go definira kako afektiven stav vo odnos na
svetot".

Od toj moment ja prezema ulogata na tolkuvač na Negritidot i se bo-
riza negova afirmacija. Spored Sengor Negritidot e "Dinamicna filozofija,
otvaranje kon svetot, vkupnost na vrednosti na crnečkata civilizacija i pri-
dones na crniot svet vo civilizacijata na čovestvoto za sozdavanje na nov svet".

+ + +

Sengor e pretsedatel na Senegal, najistaknata ličnost na svojot narod i svojata zemja, poznat borec za konečno osloboduvanje na crniot svet od kolonijalno ropstvo, borec za razvoj na siot crn kontinent. Negoviot razvoen politicki pat e neobicno bogat izasluzuva posebno poglavie i analiza, sto nese ambicija na ovoj prikaz. Toa go istaknuvame poradi faktot sto denes ne moze da se zboruva za poetot Sengor a da ne se misli istovremeno i na politicarot Sengor. Pomegn poezijata i politikata ostvoreno e edno organsko edinstvo, postignata e harmonija pomegu preokupaciite na poetot i poetskite ambicii na politicarot.

sto ke bece trubadur i poet
Sengor izrasna vo dijali na eden narod i edna civilizacija, koj ne e opsednat samo so vrednostite na taa civilizacija i so stremezot tie da se obnovat, ami i vo dijali za kogo segasnosta i idninata na svetskata civilizacija predstavuvaat dlabok intimen tvorečki nemir. Kako da se integri raat vrednostite na sekoj narod vo civilizacijata na čovestvoto i kakva ke bide taa utresna civilizacija - toa se prasanja sto go macat i obespokojuvaat Sengor i čgo cekaot poetskiot odgovor na galemiot Dijali.